

La cultura com a compromís de ciutat

Published by [Interacció](#) [1] on 24/03/2015 - 14:15 | Last modification: 19/08/2026 - 10:04

Cultura 21: Accions parteix d'una afirmació amb conseqüències directes per a les polítiques locals: **el desenvolupament no pot considerar-se sostenible si la cultura continua essent tractada com un sector més de l'acció pública**. Adoptat per la Comissió de Cultura de Ciutats i Guberns Locals Units (CGLU) a Bilbao el 2015, el document actualitza l'*Agenda 21 de la cultura* de 2004 i intenta convertir els seus principis en compromisos concrets, aplicables i avaluablels pels governs locals.

El punt de partida és una concepció àmplia de la cultura. Inclou arts i patrimoni, i també memòria, creativitat, diversitat, coneixement, llengües, valors i formes de donar sentit a l'experiència. Des d'aquesta perspectiva, la cultura és considerada un bé comú i els drets culturals formen part dels drets humans. Participar en la vida cultural significa poder accedir als recursos culturals, crear, expressar-se, reconèixer-se en diferents comunitats i intervenir en la transformació de les cultures existents.

Aquesta concepció modifica també la funció atribuïda als governs locals. La política cultural no consisteix únicament a proporcionar equipaments, programacions o serveis. Els municipis han de crear les condicions perquè la ciutadania pugui exercir els seus drets culturals, participar en les decisions i ampliar les seves capacitats. El document associa aquesta responsabilitat amb tres formes de governança: multiactor, entre administració, ciutadania i sector privat; transversal, entre diferents polítiques públiques; i multinivell, entre les diverses administracions.

La cultura deixa de presentar-se com un sector que contribueix al desenvolupament sostenible i passa a formar part de la manera mateixa d'entendre'l.

La principal aportació operativa de *Cultura 21: Accions* és l'organització d'aquest plantejament en **nou compromisos**: drets culturals; patrimoni, diversitat i creativitat; cultura i educació; cultura i medi ambient; cultura i economia; cultura, equitat i inclusió social; cultura, planificació urbana i espai públic; cultura, informació i coneixement; i governança de la cultura. Cadascun es concreta en accions que permeten traslladar els principis generals a preguntes sobre les polítiques locals.

Aquesta estructura permet entendre la transversalitat cultural d'una manera especialment concreta. En educació, significa connectar escoles, institucions culturals, educació artística i aprenentatge al llarg de la vida. En medi ambient, incorporar coneixements locals, paisatges, pràctiques tradicionals i responsabilitat ambiental de les organitzacions culturals. En economia, reconèixer les especificitats del treball cultural i evitar reduir la cultura al seu rendiment econòmic. En inclusió social, identificar desigualtats d'accés i participació. I en urbanisme, considerar que planificar el territori és també intervenir sobre memòries, significats, usos i formes de vida. El document arriba a proposar que els projectes urbanístics incorporin una **avaluació de l'impacte cultural**, de manera anàloga a la incorporació de l'impacte ambiental durant el segle XX.

El document no es limita a formular orientacions. Proposa un sistema d'**autoavaluació** en què cada ciutat valora el grau de desenvolupament de les accions dels nou compromisos. El resultat pot representar-se mitjançant un gràfic radial, com el que apareix a la pàgina 38, que permet identificar fortaleeses i debilitats, comparar l'evolució d'una mateixa ciutat i afavorir l'aprenentatge entre governs locals. Aquesta voluntat de convertir una declaració política en una eina de treball és una de les diferències importants respecte de l'Agenda 21 de la cultura de 2004.

Nota de l'editor (2026). Llegit avui, el document conserva força sobretot perquè anticipa alguns desplaçaments que després han adquirit centralitat en les polítiques culturals: drets culturals, transversalitat, equitat territorial, participació, governança compartida i relació entre cultura i sostenibilitat. També mostra els límits del marc del 2015. La confiança en la possibilitat de traduir una concepció molt extensa de la cultura en un sistema d'indicadors comparables deixa menys desenvolupades qüestions com els conflictes entre drets, les desigualtats de poder entre els actors que participen en la governança o les condicions materials que determinen qui té realment capacitat per intervenir. El seu interès continua residint, precisament, en la pregunta que deixa oberta: **què ha de canviar en un govern local si accepta que la cultura és una dimensió constitutiva del desenvolupament i no únicament un àmbit sectorial?**

Referència

Comissió de Cultura de Ciutats i Governos Locals Units. (2015). *Cultura 21: Accions. Compromisos sobre el paper de la cultura a les ciutats sostenibles*. Ciutats i Governos Locals Units.

[Consultar el document complet](#) [2]

Categories: Manual, guia

Categories: Informes i documents

Tags: cultura i sostenibilitat

Tags: drets culturals

Tags: governança cultural

Tags: polítiques culturals

Tags: desenvolupament territorial

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2015/cultura-21-acciones>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e220068.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5727>